

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
ФАКУЛТЕТ ПО МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

Приет на заседание на катедра "Информационни технологии"
с протокол № .../..... година

Утвърдил:

Декан:

/академик Б. Боянов/

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДИСЦИПЛИНАТА

наименование на дисциплината: Биомедицинска роботика

лектор: доц. д-р Антоний Попов

кредити	общ хорариум	часове седмично	уч. година, семестър	форма на обучение	специалност	статут на дисциплината
5 - за специалисти 5,5 - за неспециалисти и 5	60 (30+0+30)	2+0+2	1 курс, II семестър 1/ 2 курс, II/IV сем	редовно	информатика (маг. програми "Био- и медицинска информатика", "Мехатроника и роботика")	задължителна избираема

2. УЧЕБНИ ФОРМИ

<i>аудиторни</i>	<i>часове</i>	<i>извънаудиторни</i>	<i>часове</i>
лекции	30	курсова работа	
семинарни занятия (упражнения)	30	контролна работа	

3. ФОРМИРАНЕ НА ОЦЕНКАТА ПО ДИСЦИПЛИНАТА

	% от оценката
Текуща оценка	
– курсова работа	
– контролна работа	
– активно участие в часовете	
– присъствие в час	
Изпит	
– практически (задачи)	
– теоретичен	

Презентация по дадена тема (50% в крайната оценка) и Финален курсов проект свързан с програмна реализация на някой от изучаваните алгоритми

4. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1: Анотация на дисциплината

Приложение 2: Тематичен план на дисциплината по учебни часове

Приложение 3: Библиография за курса и изпита

АНОТАЦИЯ**Предварителни изисквания**

Умения за работа с техническа литература на английски език. Основни знания по аналитична геометрия и алгебра, изучавани в бакалавърските програми на СУ и техническите университети, владеене на език за програмиране (C++, Delphi, Java).

Цели на курса

Въвежда в задачите на медицинската телематика и роботика и съвременните постижения. Разглеждат се теоретични въпроси свързани с бионанороботиката, системите за управление и др.

Съдържание на дисциплината

Този курс показва на студентите съвременното състояние и перспективите на една бурно развиващата се област от медицинската информатика, която се надяваме да получи скоро своето пактическо приложение и у нас. Разглеждат се основните понятия от геометрията и, кинематиката на роботизираните системи (Параметри на Денавит-Хартенберг за описание на кинематиката), GJK алгоритъм за пресмятане на разстояние между подвижни пространствени обекти, както и някои основни алгоритми за планиране на движения на такива системи в среда с препятствия (wavefront, visibility graph, вероятностни пътни карти). Решава се много важната за фармацевтиката и генетиката задача за нагъването на протеина (protein folding) чрез алгоритмите за планиране на траекторията на робот. Разглеждат се приложения в хирургията, неинвазивната ултразвукова терапия, минимизиране на отрицателното въздействие при лъчетерапия. Също така се разглеждат някои въпроси от бионанороботиката, биологично инспирираното управление на роботи – т.нар. роботи – мравки.

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН

№	ТЕМА	лекции	упражнения
1.	Мобилни и манипулационни роботи, степени на свобода, видове задвижвания	2	2
2.	Параметри на Денавит-Хартенберг за описание на кинематиката	2	2
3.	Пресмятане на разстояние между подвижни пространствени обекти – GJKалгоритъм	4	4
4.	Основни алгоритми за планиране на движения (wavefront, visibility graph)	6	6
5.	Вероятносни пътни карти (PRM). Нагъване на протеини	4	4
6.	Управление на робот, сервоуправление	4	0
7.	Управление базирано на поведенческа стратегия – роботизация, приложения	2	2
8.	Телероботика, медицински приложения – телеехография, хирургия	2	2
9.	Web – базирана телероботика	0	4
10.	Приложения при облъчване и ултразвукова терапия, минимизиране на отрицателното въздействие	4	4

Оценяването се базира на курсов проект и програмна разработка на някой от основните алгоритми за планиране на траектория.

БИБЛИОГРАФИЯ

1. Fu, K.S., R.C. Gonzales, C.S.G. Lee:., Robotics – control, sensing, vision, intelligence, McGraw- Hill, 1987.
2. Л. Лилев, Г. Бояджиев: Динамика и управление на манипулационни работи, СУ, 1997.
3. IEEE TRANSACTIONS ON ROBOTICS AND AUTOMATION, VOL. 19, NO. 5, OCTOBER 2003 – special issue on Biomedical Robotics